

CADAQUÉS - La peixera de les vanitats (2014)

L'huracà Moni

La notícia de l'arribada de la Moni a Cadaqués l'havia precedit. Per ser més exactes, ella ja hi havia estat a l'estiu, quan va conèixer al Peter i quan, pel que deien, s'havia produït entre els dos una fortíssima atracció. Ara, la Moni venia a instal·lar-se. S'havia enamorat del lloc i, com em va confiar un dia, en Peter representava la cirereta del pastís.

– És de Montreal, és una dona molt enèrgica, molt extravertida...

Com succeeix a tots els pobles, les notícies volen i per tot arreu senties parlar d'ella. Que si era una esbojarrada, que si tenia diners... Els rumors corrien de boca en boca i tothom es creia autoritzat per afegir-hi un comentari. I és que en Peter era molt popular. Per atreure gent a la galeria –un magnífic espai situat a una antiga fàbrica de salaons–, organitzava sovint festes, recitals, projeccions de pel·lícules i un llarg etcètera. La seva dona, la Sali, o ex dona –confusió produïda per una situació de compromís familiar–, no estava gaire d'acord amb aquella magnanimitat i no se'n estava de manifestar-ho.

En Peter havia heretat de la seva mare el gust per la cerimònia, les presentacions hiperbòliques i una cartera de clients que l'havia empès a vendre quadres. Era la única persona que jo coneixia capaç de oferir la targeta de visita fent una inclinació de cap i un gest amb la mà com faria un mosqueter al treure's el barret.

– Aquí tens la meva targeta, nena, si un dia vens a Cadaqués, passa'm a veure.

Alt, prim, amb els ulls blaus, entrada la seixantena, explotava abastament la seva natural elegància per seduir a les possibles compradores. Totes eren segons ell “les més guapes, les més elegants i les més simpàtiques”.

Els seus acompanyants eren també els millors, cada ú en el seu ram. Així tothom es sentia important. A mi em pujaven els colors quan invariablement em presentava com “el millor pintor de...” uns dies de Cadaqués, altres de l'Empordà i altres en que estava de mal humor, dient:

– És el millor de tots el pintors dolents.

Jo vaig arribar al poble al mes d'octubre de 2013. La meva cosina, la Marta, m'havia deixat una casa al número 22 de l'Horta d'en Sanés.

El meu amic estava esperant al seu amor amb la natural impaciència. La nouvinguda era un terratrèmol. De fet, més tard, jo la vaig bategar com el huracà Moni. Aquest qualificatiu li quedava curt. Però la tenacitat de la Sali era ben coneguda per tothom.

– Sali, enamorar-se no és un fet premeditat. És un accident, com pot ser-ho que t'atropelli un camió. Produeix una sotragada tan forta a la persona que el pateix que la natura ha creat totes les hormones que es necessiten per acceptar-ho. I no te'n pots deslliurar. És impossible. Quan t'enamores, cal acceptar-ho. En Peter no en te cap culpa –li deia jo.

El desembarcament es va produir a casa de la Mato, una simpàtica pintora argentina que oferia festes per ensenyar els seus quadres als amics. L'arribada de la quebequesa va ser apoteòsica. Uns anys viscuts a l'Andalusia li proporcionaven una certa aplicació en la llengua castellana, la qual cosa afavoria la comunicació amb la gent que no parlava anglès. La Moni el parlava bé i també es defensava amb un francès que poca gent entenia i que era millor que no entengués.

– “Je vais le racher la chatte” amenaçava quan perdia els estreps.

Vaig sentir, i sento encara, una decidida simpatia per la nouvinguda i vaig convertir-me en part del seu públic, part de la claca imprescindible perquè l'espectacle no s'aturés mai. Això va durar un any i després va perdre força, com tots els huracans, fins que es va apagar. Però mentre va durar, les festes amb que en Peter l'anava obsequiant una setmana darrera l'altra, van ser de les més divertides de la meua vida, per la qual cosa li estaré sempre agraït.

Va quedar clar des del primer dia que la Moni necessitava públic i havia cregut trobar-lo a Cadaqués, un poble ja de per si bastant ple de gent inclinada a l'exhibicionisme. Tot i així, durant un any ella va ser la estrella i les altres, per molt que van intentar-ho, no la van poder igualar i van haver de jugar el paper de coristes.

El marit de la Moni havia mort feia uns mesos. La gent criticava la seva alegria després de quedar vídua. Jo vaig pensar des del primer dia que aquella explosió de vitalitat era una reacció lògica a la seva pèrdua perquè la vida és més forta que la mort.

Amb els diners heretats, quedava clar que no seria una càrrega per en Peter, la economia del qual no es podia qualificar de brillant, ja que depenia de la venda d'un producte únic, els quadres del pintor de nom Konyama que durant trenta anys repetia el mateix programa pictòric sobre Cadaqués. Per no abaixar preus i ser linxat pels clients que havien confiat en la revaloració dels quadres, va optar per apujar-los i oferir més descompte.

La Moni era una dona extremadament prima, una boca gran que li travessava la cara i el cabell tallat com un patge li donaven de vegades una certa fotogènia. Era alta, escanyolida i bellugadissa, posseïdora d'una exagerada mena d'anorèxia.

Als pocs dies d'arribar van venir a veure'm a casa meva, al poble de Castelló d'Empúries, els vaig dur al millor restaurant i vaig quedar sorprès de la manera com agafava la carn amb els dits. "Quan se n'adoni que el Peter no te un duro se li passarà la febre", vaig pensar. El mateix pensava la Sali, preocupada per les sortides constants de la parella als restaurants del poble.

– Ja em diràs com pagarà tot aquesta rauxa. I ell no és així, no li agrada gens sortir a la nit– em confessava, tota preocupada.

Asseguts l'un davant l'altre, és evident que en Peter n'estava orgullós i enamorat. Vestit sempre amb americana, prim com un clau, els dos ben drets damunt la cadira, feien bona fila.

La Moni em va explicar que la seva vida havia estat difícil, filla d'un pare alcohòlic, queia sobtadament en una vulgaritat aclaparadora, tant de paraula com de gest, que ofenia a molta gent però no pas a mi, que ho trobava divertit i desmesurat, com ella mateixa. Un dia, sortint del Brown Sugar, després d'haver-me saltat sobre l'espatlla encastant-me una cervical dins l'altra, en Peter ens va demanar silenci i mentre ens apropàvem al pati de les escombraries on un enorme senglar abocava containers, ella va exclamar amb la seva alegria habitual:

– Deuen ser dos gats que estan cardant com desesperats.

Quin hivern vàrem passar! Tot era un pretext per la festa. El Halloween, la nit de Nadal, la de cap d'any, els reis, el dia de Sant Sebastià, el carnaval, i un cop entrada la primavera, les nits del restaurant de Cap de Creus, de can Shalabi, del Brown Sugar, les festes particulars als olivars, a la barraca d'en Mamut, l'alemany de exòtica vestimenta, a la d'en Martin, l'actor anglès que vivia en una casa de hobbits a la muntanya, o la de l'austriac Dany, que la deixava generosament als amics.

Quan la festa s'escalfava, amb un ritual establert per la costum, la Moni entrava en escena, com si es tractés d'un escenari, sempre al davant, en segona línia formaven la Bara i la Mara, exultants de joventut, lleugeríssimes de roba, com dues segones vedets i al darrera ens hi apuntàvem tots. Ella tenia una vitalitat increïble, una manera de ballar plena de registres, cap d'ells particularment elegant, una mica fora de ritme però que et feia venir ganes de seguir-la. La nit de Cap d'Any, on vàrem aguantar hores i més hores ballant al Cap de Creus mentre esperàvem la sortida del sol i en Peter anava fent vídeos, va marcar el rècord de resistència. M'atreuria a afirmar que mai ningú, havia fet tants vídeos d'una sola persona com en Peter va fer de la quebequesa mentre va durar aquella història.

La Sali va tenir un paper molt important en aquella tragicomèdia. Addicta a la galeria, apareixia en escena cada divendres a dos quarts de nou i s'assentava al costat de la Moni amb una persistència que la gent no arribava a comprendre. "Està enamorada del seu marit" deien alguns, "no es rendirà mai" afegien altres. Mentre ell filmava a la Moni sense parar, ella encara tenia el humor de dir-me:

– Veus, veus, i a mi no em filma mai.

La seva era una actitud sorprenent, massa civilitzada en aparença, impregnada d'una sorda hostilitat, que era evident que la feia patir i que no tenia raó de ser si no es coneixien els antecedents.

La casa de la meva cosina Marta està al mateix carrer que la galeria i això em va convertir en un espectador de primera línia d'aquella història.

La Sali i en Peter eren dues persones completament oposades, per bé que complementàries. En Peter era extravertit, li agradaven la festa, la música, l'espectacle. Hagués estat un bon road manager. El seu interès per l'art era circumstancial, en canvi els concerts l'apassionaven. Es posava al costat dels músics, els animava i els filmava. Els diners no li preocupaven, passava amb el que anava guanyant. La seva dona en canvi, era tot el contrari. La caracteritzava una serena correcció, pròpia de les professores d'institut. Tants anys com funcionaria li havien donat un sentit de la mesura, que la feia topar amb la prodigalitat del seu marit. El que no podia consentir era que el seu sou fos dilapidat en begudes i aperitius que consumien gent que mai comprarien un quadre, però que en Peter considerava que donaven ambient a la galeria, i a ell mateix en les llargues nits d'hivern. Es tractava de dos punts de vista que definien dues estratègies contraposades. En els anys que feia que jo els coneixia, mai em va quedar clar amb qui tenies que negociar. La seva era una empresa bicèfala; a ell no li apassionava la pintura i a ella no li agradava el risc. Sort que comerciaven, com ja he dit abans, amb un producte únic, perfectament identificable i centrat en el paisatge de Cadaqués, i ho feien molt bé.

El control de la Sali sobre les despeses del seu marit produïa en aquest l'efecte contrari i augmentava la seva prodigalitat, el seu histrionisme, la seva calculada bogeria. Les seves pallassades eren una manera desesperada d'escapar a la vigilància a la que se sentia sotmès.

– Com te la mires eh!– em va dir la Sali una nit sobtadament mentre jo seguia els moviments de dansa de la Martina–. Perquè és jove, que si no, no te la miraries! Fixa't quina cara de babau fa en Peter!

– Que vols que et digui? Me la miro perquè balla, no la trobo especialment atractiva, però té el seu art. I això mateix li deu veure en Peter.

Aquesta Martina, una noia catalana apassionada per la dansa, tenia una dolça manera de parlar i oferia aspecte d'una candorosa despreocupació. Amb un to de veu baix i reposat podia explicar la història de cada un dels objectes que duia en un maletí entapissat de floretes. Aquesta etèria forma de comportar-se era la més oposada al caràcter realista de la Sali, raó per la qual en Peter se'n sentia atret.

Una associació avortada

– Mira, mira, –es queixava la Sali– dues ampolles més de vi, i del bo. Aquests païos sons uns gorrers i en Peter no se n'adona. Tot això s'acabarà quan es munti l'associació– afegí amb aire dolgut.

– Tu has de ser el tresorer– em va dir en Peter l'endemà amb un somriure de satisfacció mentre m'assenyalava amb el dit.

Així és com em vaig assabentar de que s'estava gestant una associació. Em van agafar desprevingut. Havien trobat en mi una víctima. Vaig acceptar per amistat l'únic càrrec que ningú vol acceptar en una associació: el de tresorer.

Al vespre una reunió, on vaig conèixer als altres components.

President, en Peter. Sots presidenta, una senyora grassa que era del grup de la Sali. La Clotilde, un altra amiga, s'havia atribuït el càrrec de directora de comunicació. Hi havia secretària i uns quants vocals. A la primera reunió es van establir els objectius i funcionament de l'associació, que es va batejar com Cadaqués – in- cultura. La senyora grassa va començar a dar ordenes de com s'havien de portar les coses. Jo ja sabia que l'associació era un intent desesperat de la Sali per imposar uns criteris d'estalvi a les activitats del seu marit. Això no m'agradava gaire, i menys em va agradar el to autoritari de la senyora grassa quan em donava instruccions de com dur la comptabilitat.

– Perdona, és que abans que pintor jo era economista i tinc la meva manera de fer les coses. Ja veuré com es pot fer perquè funcioni, però el que si és cert és que ho faré a la meva manera.

Al sortir, vaig manifestar a la Sali que jo no suportaria aquest tipus de gent, que amb molt de gust col·laboraria, però no com a tresorer. I aquell dia em vaig donar compte de com era la Sali realment. Al veure's contrariada en el seu propòsit, res la va fer capaç d'acceptar els meus arguments i de cop vaig comprendre que no tenia flexibilitat per acceptar un no. Això explicava tot el que vindria després.

Es va fer una presentació pública, vàrem treballar plegats unes quantes setmanes per establir unes normes de funcionament que fossin viables i un dia, de bon matí, vaig rebre uns whatsapps i després uns mails desesperats d'en Peter, on ho engegava tot a rodar. Què havia passat? No trigaria massa en saber-ho.

La Martina havia programat una dels seves exhibicions de dansa. La noia havia fet fins i tot els cartells, però a les dones de l'associació, que es constituïa teòricament per evitar amb les quotes dels socis el naufragi de la galeria, no els hi havia agradat la idea. La Sali perquè estava farta de la Martina, la Clotilde perquè estava ferida al no haver dissenyat el cartell i la senyora grassa perquè se sentia en l'obligació de marcar la pauta. Van acorralar al Peter al bar Boia i el devien cargolar de tal manera, que no li van deixar cap altra sortida que avortar l'associació.

Puc imaginar-me l'escena perquè vaig estar present a les que es van succeir els dies posteriors. En Peter acusant a la Sali de funcionaria, la Clotilde i jo intentant trobar solucions.

– Tot son sessions de dansa amb la Martina!– protestava la Sali.

– Propón tu, propón tu,– li demanava el seu marit cridant, amb tota la raó del món.

Tot va ser en va. En Peter s'havia donat compte del parany i se'n havia escapat a temps. Jo vaig quedar alleugerat al deslliurar-me d'una obligació que, donades les circumstàncies, no em venia gens de gust i tot va seguir igual fins que va arribar l'estiu. L'estiu que va marcar un abans i un després, l'estiu on el Peter va conèixer la Moni.

Les coses sembla que han de durar sempre però no ho fan, perquè com va dir Heràclit "l'única cosa permanent és el canvi". L'embranchida del huracà Moni va durar un any.

L'única cosa que mai canvia és el comportament dels essers humans, que ens movem impulsats per la vanitat i en molts casos per la mandra. Som animals de grup i necessitem el seu reconeixement. Cadaqués és un microcosmos. Mentre les ciutats proporcionen l'anonimat, als pobles tothom vol sentir-se part del grup. Pobles com aquest són un lloc idoni perquè les persones amb més necessitats de reconeixement s'emmirallin en aquest paisatge de somni. Cadaqués és, entre moltes més coses, una peixera de vanitats.

En Peter va seguir cultivant els seus clients, la majoria francesos. Tots radicalment anticatalans. Alguns, els que hi portaven més anys, insistien en parlar-me castellà. Jo els contestava en francès. Els estrangers són contraris gairebé sense excepció al nostre dret a decidir com a nació, de la que neguen l'existència. La galeria d'en Peter n'era un niu.

També era un reducte d'unionistes, de l'alta burgesia de Barcelona, que tenien la costum d'aixecar la veu

quan entraven en grup per fer se notar en el que es podria definir com el soroll de la classe dominant.

Jo els hi deia:

“Ya podeis hablarme en castellano, que también lo entiendo”.

Això els treia de polleguera.

Un dia, uns operaris canviaven els vidres de la galeria que, contra tot pronòstic, aguantava la crisi. En Peter s'ho mirava simulant indiferència, la Salí estava molt, molt enfadada.

– Què ha passat aquí? –vaig preguntar-li.

– Passa que la Moni va posar a la porta les coses del seu amic i després li va saber greu i va demanar al Peter que les guardés a la galeria. El noi ens ha trencat els vidres per venjança. Ja hem avisat a la policia. Espero que ho pagui l'assegurança.

Jo havia perdut el fil de les històries de la Moni; seguia caient-me bé per la seva simpatia, però el seu orgull la feia molt pesada. En Peter tenia encara un gran afecte per ella i es lamentava de les seves aventures. El cert és que ella no tenia gaires sortides entre la fauna de depredadors que pul·lulaven pel poble.

– He decidit donar-me un respir– va dir-me un dia. No estic acabada, el que passa és que haig de carregar les bateries.

Jo també tenia necessitat de fer el mateix. El meu procés de regeneració va anar paral·lel a la davallada de la Moni. Havia estat malalt i ara em recuperava poc a poc. Vaig rodejar-me d'amics i amigues de tendències flower i new age i això em va obrir noves perspectives en el terreny de la intuïció.

Healing Holidays

La tardor i l'hivern del 2014 al 2015 vaig viure a Cadaqués. La soledat i el silenci davant el foc de la llar, la neguitosa espera d'uns resultats mèdics que semblaven no tenir fi, tan sols es trencaven amb algunes classes de ioga kundalini que donava un terrassenc a qui la respiració de foc havia transformat la mirada en la d'una mena de talibà.

Poca gent s'imagina el que pot donar de sí aquest poble quan les masses de passavolants han afluïtat. Quina diferència amb Castelló d'Empúries, on visc. Allà, tots els forasters som considerats invasors, usurpadors d'un territori on els altres hi eren abans. Cadaqués en canvi, és un lloc on la gent que l'ha triat per viure-hi són majoria i on els autòctons mantenen una forta idiosincràsia. Hi ha una indubtable atmosfera de complicitat.

– On anem a menjar?– em va demanar la meva cosina, un dia que va venir a veure'm.

– Si vols podem anar a casa de la Tana, que fa un dinar.

I vàrem enfilem el camí que condueix a casa de la Tana, un cop allà em vaig trobar que la terrassa, des de on s'albirava tot Cadaqués, bullia de dones. A Cadaqués això no pot sorprendre, perquè elles estan molt ben programades per sobreviure i el poble aporta seguretat, però allò semblava una associació lesbiana o un club feminista. Jo era l'únic home i em vaig sentir una mica estrany.

– Què és tot això? De què va?– vaig preguntar a una noia que, al dir-li que tenia l'estomac delicat, va trobar temps per fer-me un arròs bullit. Aquell àngel de la guarda s'anomenava Seresa, que devia pensar: cuidem-lo abans de que es trobi malament i marxi.

No va ser fàcil explicar de que anava la trobada perquè era una experiència pilot, una prova, el primer dels que vàrem anomenar Healing Holidays, caps de setmana de curació, on amb voluntat d'intercanvi, la Seresa i la Tana havien convocat un grup de gent. Em vaig trobar a l'illa del Llané participant en una experiència de dansa de no se quina tribu asiàtica, en un taller de percussió a la platja del Ros, en una sessió de moviments per netejar el cos, on saltàvem i grunyíem de maneres diferents en funció de l'orgue que volguéssim depurar:

– I ahoga vamos a tgabajag el hígado grrr grrr grrr, indicava la Marièle amb el seu delicat accent francès mentre copiàvem els moviments corporals que calia fer en cada ocasió.

L'endemà va començar amb una hora de meditació a l'església, una caminada a cap de Creus i un curset de cuina macrobiòtica per acabar diumenge amb una sessió de brain storming oferta per en Rubén, un argentí que, tot i tenir els clients als Estats Units, podia passar temporades a Cadaqués gràcies a les noves tecnologies.

La sessió pretenia avaluar les possibilitats futures d'aquella experiència pilot. La Seresa n'era l'ànima, la persona més interessada en que allò funcionés. Des del primer dia varen quedar clares dues postures contraposades. La dels que pretenien el pur intercanvi d'experiències per l'enriquiment espiritual dels participants i la dels que buscaven una activitat remunerada que els permetés seguir vivint a Cadaqués.

– Si aconseguim estendre l'experiència, podrem fer una massa crítica per poder, a la llarga, canviar la societat– emfatitzava la Seresa amb els ulls encesos d'il·lusió.

– D'una manera o altra, jo haig de cobrar els meus cursos de ceràmica–reclamava la Trícia amb el seu peculiar accent anglo català.

Dues actituds vàlides però contradictòries, com va quedar en evidència després de la sessió dirigida pel

Rubén. Jo em vaig sentir immediatament interessat per aquell projecte, ja que sabia que un grup tan sols funciona si s'organitza amb lideratge i organigrama. Allò era una mena d'associació sense estatuts, sense quotes, sense socis, en dues paraules, una manera d'actuar completament a legal.

– Si voleu, podria donar uns tallers de dibuix i color– vaig oferir.

Es van dur a terme quatre caps de setmana d'activitats per avaluar les possibilitats del grup des d'octubre del 2014 fins abril de l'any següent. La meditació es feia a l'església cada dissabte i començava a les vuit del matí. Al hivern, a aquella hora encara és fosc. La llum del dia va entrant gradualment pels lucernaris de la gran cúpula barroca i al cap d'una hora, quan sortíem, ja era de dia.

El solstici d'hivern va caure en dissabte i vaig pujar a l'església amb l'esperança de veure sortir el sol per l'horitzó. Vaig tenir sort, el cel estava net de núvols. Anaven arribant altres assistents i jo encarava els palmells de les mans al sol per rebre la primera energia.

De cop, em vaig girar i tothom feia el mateix, veient-me en l'obligació d'explicar el significat del meu ritual.

– Quan el dia s'allarga cal celebrar la llum que fa possible la vida. Totes les religions solars ho han fet i ho fan, des de la nit dels temps fins al cristianisme. Fem-ho, doncs –anava desgranant jo amb veu reposada.

Quina diferència amb l'any anterior quan, després d'una nit sencera ballant a Cap de Creus amb la Moni no vàrem veure sortir el sol de primer d'any, perquè els núvols ho van impedir. I és que jo era una altre persona. L'any anterior no estava malalt i ara sí.

Ara havia perdut la seguretat en mi mateix. De cop i volta l'estomac i els intestins es van proposar no deixar-me tranquil. Els caps de setmana anava a Cadaqués i al tornar a Castelló d'Empúries no hi havia manera d'escalfar l'estudi. Total, que per pintar tres hores al dia no valia la pena, així que vaig decidir hivernar a Cadaqués.

Els problemes intestinals s'agreuaven i jo sabia que les causes eren molt probablement de tipus emocional. Per enfrontar-me hi vaig establir un programa. Em passava la major part del dia a casa, descansant i meditant, però no hi havia res a fer. Vaig batejar amb el nom de Kokito la part del sistema nerviós que el cervell no controla, amb la idea de fer-me'n amic, ja que no el podia dominar. Quan els budells es posaven a roncar no els feia cas esperant que callessin, com es fa a vegades amb els nens.

També l'enganyava.

– Kokito, rei meu– li deia–, avui vindrà a veure'ns la cosineta Marta i soparem plegats–.

No era veritat, però la bestiola s'adormia i no s'adonava que sopàvem sols com de costum.

En fi, que era complicat. Vaig comprar un llibre que tractava abastament de l'anomenat síndrome de l'intestí irritable i un altre d'un tal Peter Levine. El llibre es deia Curar el trauma i explicava una experiència que havia viscut Levine com a terapeuta. A la guerra de Vietnam, un marine va sobreviure a l'emboscada on van morir els seus companys. Al tornar als Estats Units, cada any, a la mateixa data, atracava una botiga i al sortir trucava a la policia. Era la mateixa data de la traumàtica experiència que havia viscut.

Després d'una sessió de massatge cráneo-sacral que em va fer la Tana, vaig despertar-me al mig de la nit somiant la mort del meu pare. Fet inusual que em va fer recordar que va morir a l'octubre i que quan havia sofert l'embòlia que el va postrar dotze anys en una cadira de rodes, tenia la mateixa edat que jo.

Vaig entendre que aquell era el meu trauma amagat i s'havia despertat al trencar amb la que havia estat la meva amiga i confident durant un grapat d'anys. La por a la soledat i la malaltia s'havien desencadenat per aquest motiu. Ara havia de mirar de curar-me. Vaig descobrir una nova espècie de teràpia; les camilles, és a dir les lliteres, amb especialitats que anaven des de la reflexologia psico-emocional fins a les vibracions acústiques monocords, i que consistien en posar-te una ma al cap i un altre al pit per relaxar-te i que no tinguessis ganes de protestar al pagar els cinquanta euros que solia costar cada sessió. Ara be, la primera era sempre gratuïta. Així molts lloguers s'anaven pagant, amb el concurs d' Airbnb, perquè no pas tothom te una cosina com la Marta.

Vaig provar-ne unes quantes i de passada vaig fer noves amistats. Trencava la soledat per anar a sessió de ioga o a Sakti Dance. Els dijous que em venia de gust m'arribava als cursets de cuina macrobiòtica que oferia l'Àngels a Selva de Mar. Vaig aprofitar per fer-me fer una carta astral que no em va servir de res i vaig assistir a un parell de constel·lacions familiars a casa de la Cristina, a Port de la Selva. La visita d'una recomanada homeòpata alemanya d'Oviedo no va aconseguir res més que fer-me perdre un dia sencer i dos bitllets de cinquanta euros.

– I tant que funcionen les constel·lacions –em va dir el meu fill, que és antropòleg–. És la tribu, el grup, que es posa a ajudar un dels seus components per resoldre el seu problema.

A la sortida d'una de aquelles sessions, que eren força distretes perquè tenien molt de psicodrama i bastant de tragicomèdia, degut a la personalitat dels participants, una jove psicòloga em va dir:

– Em vaig adonar que nosaltres podem diagnosticar les malalties mentals però no podem curar-les. He anat participant en teràpies alternatives i comprovat que en molts casos funcionen.

La Seresa, que també era terapeuta, em va obrir els ulls a conceptes com l'efecte mirall i això em va ajudar. Per agrair-li, jo feia veure que m'hipnotitzava, cosa que mai va aconseguir. Un dia em va passar un vídeo on

un home nascut sense braços ni cames acaba trobant una activitat que el dignifica. L'endemà era l'aplec de Sant Sebastià i vaig pujar a l'ermita sol i al meu pas. "Si ell va assolir, perquè no jo?" m'anava repetint mentre durava la pujada. Ningú de la meua edat estava disposat a fer-ho i menys amb una intervenció de triple pontatge coronari que havia sofert feia prop de vint anys.

Cada diumenge entre cinc i set amics venien a casa per practicar un sistema de dibuix que m'havia inventat i batejat amb el nom del Mètode de l'Àliga, que consistia en sincronitzar l'ull i la mà a través del cervell, enfocant el punt on acabaria cada línia. Vaig tenir resultats excel·lents.

La Moni va venir un dia amb en Peter a classe. No va aprendre res perquè, orgullosa de mena, creia que ja en sabia prou.

– El bon alumne te l'obligació de superar al mestre– deia jo per animar als més dotats.

Vaig despertar alguna vocació i vaig sentir-me útil i ben acompanyat. Fins i tot em vaig mig enamorar d'una de les noies del grup.

I ho necessitava. Un anàlisi rutinari de sang al mes de gener va detectar anomalies a la sang, possible indicatiu d'un melanoma o càncer de medul·la. Per molt que el meu metge de capçalera em tranquil·litzés, dient-me que era impossible ateses els altres indicadors de l'anàlisi, les proves em queien al damunt com claus del tait i les esperes eren matadores. Tots aquells amics em van ajudar en els mesos de foscor i vaig aprendre a donar sense esperar res a canvi, perquè el plaer de donar és el premi més gran que es pot esperar com a recompensa. A la Moni la veia gaire bé cada dia, mentre passejava el gos. Estava molt més tranquil·la que l'any anterior.

Una llista d'amics es van succeir davant la desaprovació d'en Peter i el fingit

condol de la Sali qui, contra tot pronòstic, havia guanyat. Per punts, com a la boxa, és a dir, per esgotament.

Una victòria pírrica perquè res era el mateix que abans ja que el huracà havia passat però la Moni es quedava, compartint la galeria amb ells.

– I vostè, com es troba?– em preguntà l'hematòleg de l'Hospital de Figueres.

– Miri, jo mai m'he trobat millor–.

– Ja li vaig dir que això no vol dir res, perquè vostè podria estar malalt de forma asimptomàtica.

Era una manera de dir-me que un càncer de medul·la podia estar-me rossegant mentre jo anava tan feliç. Això ja em va semblar terrorisme de bata blanca. Feia una setmana s'havia mort en Fernando, un amic pintor que portava anys amb un terrible esgotament físic abans de decidir-se d'anar al metge. Jo, per contra, em trobava fantàsticament bé, si descartem els problemes amb en Kokito.

El dia que em va fer un aspirat de medul·la, em va preguntar si m'havia fet mal. Així que li vaig contestar:

– No, no me n'ha fet. He recitat mantres i no me n'he adonat.

El doctor va aixecar la vista dels papers. La meua mirada es va creuar amb la seva, mentre jo puntualitzava:

– Sí, en sànscrit.

Imagino que això no li va agradar gaire i em va donar hora per comentar els resultats en tres setmanes.

"El patiment es la més poderosa de les experiències reveladores", va sentenciar un filòsof de la Grècia clàssica. Deu ser veritat quan tot acaba bé. Els anàlisis de medul·la van resultar benignes i d'origen desconegut i la colonoscòpia va permetre extirpar a temps dos pòlips, un dels quals era maligne. M'havia aprofitat uns quilos, que ja no vaig tornar a recuperar i n'havia sortit enfortit.

Tan bon cop la tempesta va deixar pas a la calma em vaig posar les piles, i com si hagués tornat a néixer, vaig decidir fer una exposició al Casino de Cadaqués aprofitant un buit existent per Setmana Santa. La vaig batejar Spirit of Cadaqués. El material de base eren els quadres que havia pintat abans de posar-me malalt amb els personatges que havien desfilat per la meua vida. Vaig comprar un projecteur, el transportista va dur columnes i peces fetes amb noves tecnologies que ningú havia vist a Cadaqués.

Jo anava cada dia a l'exposició per fruir el aquí i ara d'aquell lloc únic i de les vistes tan especials que ofereix la terrassa de l'edifici, del que m'imaginava ser el propietari quan em deixaven la clau.

El dia abans de recollir l'exposició em disposava a fer més enregistraments de vídeo per muntar un documental, però no ho veia clar i vaig demanar un miracle.

– Oh. Aquesta és la Moni! La que més m'agrada és la Sali, és clau–va–da. Mira, si és la Tatú amb el seu cabell roig! I com balla!– anava dient la Mami amb el seu accent japonès mentre senyalava els quadres amb el dit.

Era el miracle que jo havia demanat. Tan aviat la vaig veure flanquejar la porta vaig imaginar el vídeo. Aquesta japonesa de cara de lluna anava reconeixent els personatges dels quadres. No calia res més, el vídeo estava fet. I és que jo ja m'havia acostumat a creure en els miracles i quan dic això em refereixo a pensar que tot és possible amb l'única condició de creure-hi.

He sentit a dir a molta gent que aquest poble ja no és el que era. Mentida. Jo he viscut a Cadaqués moltes de les millors experiències de la meua vida al llarg de trenta anys i sempre dic: "No, Cadaqués no canvia, és bàsicament el mateix, els que canviem som nosaltres".

Vaig començar aquest relat amb l'arribada de la Moni i l'acabo parlant de miracles. Cadaqués transforma a les persones. A vegades atrau gent amb problemes i poden passar dues coses, o vas cap avall o te'n surts,

dues opcions que són la cara i la creu de la mateixa moneda.
Tot depèn de la sort i la capacitat que tingui cadascú per re-inventar-se.